

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 22 grudnia 2022 r.

Znak sprawy: DOS.dws.073.40.2022

NR: 2826 BODDIO Jc

2022. -12- 12 8

Krajowa Rada Izb Rolniczych

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych

Dotyczy: wniosków Rad Powiatowych MIR oraz wniosków Walnego Zgromadzenia MIR.

Szanowny Panie Prezesie,

w odpowiedzi na pismo Krajowej Rady Izb Rolniczych, przy którym przekazano wnioski Rad Powiatowych MIR oraz wnioski Walnego Zgromadzenia MIR, przesłane pismem KRIR/JM/1249/22 z dnia 23 listopada 2022 r., poniżej przedstawiam informacje i wyjaśnienia w zakresie wniosków będących w kompetencji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

1. Wniosek o objęcie RHD i SB odrębnymi przepisami kontroli, nadzoru weterynaryjnego i Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

Przedstawiony w tej części pisma stan faktyczny nie pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, która z opłat określonych w art. 31 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej jest kwestionowana przez Małopolską Izbę Rolniczą. Wydaje się, że może chodzić o opłatę, o której mowa w art. 31 ust. 1 pkt 10 lit. b tej ustawy, to jest opłata za kontrolę urzędową, o której mowa w art. 79 ust. 2 lit. c rozporządzenia (UE) 2017/625. Wymieniona opłata jest pobierana za kontrolę urzędową, która nie była zaplanowana, a jej przeprowadzenie jest konieczne wskutek wykrycia niezgodności podczas kontroli urzędowej przeprowadzanej u tego samego podmiotu oraz ma na celu ocenę stopnia i wpływu niezgodności lub sprawdzenie, czy niezgodność została usunięta. Odwołując się do stanu przedstawionego przez Izbę, należy zauważyć, że w takim stanie faktycznym nie powstałby obowiązek uiszczenia wymienionej opłaty. Ta opłata nie może bowiem zostać pobrana wówczas, gdy w uprzednio przeprowadzonej kontroli urzędowej nie została stwierdzona niezgodność.

2. Wniosek odnośnie do ubezpieczenia w KRUS.

Obecnie emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny - w przypadku kobiet wynosi 60 lat;
- 2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres 25 lat.

Osoby, które nie nabyły prawa do emerytury rolniczej, z uwagi na zbyt krótki okres posiadanego ubezpieczenia rolniczego (tzn. poniżej 25 lat), mogą ubiegać się o zwiększenie emerytury z systemu powszechnego o tzw. część rolną. Wysokość tego zwiększenia ustala ZUS, w oparciu o określone w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników zasady ustalania wysokości części składkowej emerytury rolniczej (po 1% emerytury podstawowej za każdy rok opłacania składek rolniczych).

Jednocześnie informuję, że obecnie procedowany jest projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (UD450).

W projekcie proponuje się zmianę sposobu waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych rolniczych, która sprowadza się do powiązania wysokości emerytury podstawowej z kwotą w wysokości 90% najniższej emerytury określonej w przepisach emerytalnych oraz wprowadzenie mechanizmu rekompensującego opłacanie podwójnej składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe z tytułu prowadzenia oprócz działalności rolniczej dodatkowo pozarolniczej działalności gospodarczej lub składki dodatkowej z tytułu prowadzenia działalności rolniczej w gospodarstwach rolnych o powierzchni powyżej 50 ha przeliczeniowych. Projekt zakłada, że zarówno rolnikom opłacającym podwójną składkę na ubezpieczenie emerytalno-rentowe rolnikom jak i rolnikom opłacającym składkę dodatkową, przysługiwać będzie, oprócz części składkowej w wysokości 1%, dodatek do emerytury rolniczej w wysokości 0,5% emerytury podstawowej za każdy rok opłacania podwójnej składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe.

Kwestie utworzenia systemu umożliwiającego łączenie okresów składkowych z ZUS i KRUS w przypadku osób, które osiągnęły wiek emerytalny, a nie uzyskują prawa do emerytury z KRUS jest analizowana w MRiRW.

3. Wniosek o przywrócenie realizacji program priorytetowego pt.: "Usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej".

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi zawnioskował do Ministra Klimatu i Środowiska oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) o kontynuację

programu priorytetowego pn. „Usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej”. W odpowiedzi NFOŚiGW poinformował, że rozpoczęte zostały prace związane z ewaluacją i zmianą ww. programu priorytetowego mające na celu umożliwienie uruchomienia kolejnego naboru wniosków oraz że zapewniony zostanie adekwatny budżet na lata 2023-2024, pozwalający na zapewnienie finansowania przedsięwzięć w ramach wszystkich potencjalnie złożonych wniosków o dofinansowanie. W projektowanym programie pn. „Usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej” planuje się:

- wydłużenie okresu kwalifikowalności kosztów (podejmowania zobowiązań) do 31.10.2024 r.,
- wydłużenie wydatkowania środków do 30.03.2025 r.
- dwukrotne zwiększenie budżetu na realizację celu programu, tj. z 50 mln zł do 100 mln zł.

4. Wniosek o opracowanie i wdrożenie pomocy dla krajowego sektora sadowniczego.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi na bieżąco monitoruje sytuację na rynku i prowadzi rozmowy z jego uczestnikami, w szczególności z sadownikami i przetwórcami, aby wypracować taki model współdziałania, który będzie satysfakcjonujący dla obu stron. Ze względu na trudną sytuację na rynku jabłek w bieżącym sezonie, we wrześniu i październiku br. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi spotykał się z producentami i przetwórcami. W trakcie spotkań dyskutowano na temat uwarunkowań, w których funkcjonują obecnie gospodarstwa sadownicze i zakłady przetwórcze.

Jednocześnie Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi stale zachęca do zawierania umów kontraktacyjnych jako jednego ze sposobów na poprawę pozycji producentów rolnych w łańcuchu dostaw. Ten sposób daje możliwość stabilizacji w dłuższym okresie warunków produkcji i zbytu, co dla rolników ukierunkowanych na produkcję rynkową jest sprawą najważniejszą. Zawieranie umów kontraktacyjnych przez rolników z zakładami przetwórstwa rolno-spożywczego odbywa się na zasadach dobrowolności. Na stronie internetowej MRiRW [<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/umowa-kontraktacji-w-sektorze-owocow-proponowane-przedzialycenowe-w-sezonie-2019-r>] został zamieszczony przykładowy projekt umowy kontraktacyjnej na dostarczanie produktów rolnych.

Problem podwyższonej inflacji i wzrostu kosztów produkcji zaistniały w polskiej i światowej gospodarce już w 2021 r. Wówczas organy państwa podejmowały działania, aby złagodzić negatywne skutki wzrostu cen energii, paliw, gazu, nawozów czy środków ochrony roślin. W grudniu 2021 r. Sejm uchwalił szereg aktów prawnych wdrażających rozwiązania tzw. „Tarczy Antyinflacyjnej 1.0”, a następnie kolejnych „Tarcz”, które wprowadzały

m.in. obniżenie podatku VAT na energię elektryczną czy paliwa silnikowe, jak również całkowicie znosiły VAT na gaz ziemny czy środki do produkcji rolnej. Obowiązanie ww. rozwiązań było kilkukrotnie przedłużane, mają one obowiązywać do końca 2022 r.

W 2022 r. w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi również podejmowane były działania w celu wsparcia rolników, w tym także sadowników. Z tytułu pomocy do zakupu nawozów mineralnych do dnia 10 października 2022 r. ok. 417 tysięcy rolników otrzymało pomoc w wysokości 2,61 mld zł. Producenci jabłek deserowych otrzymali również pomoc w ramach mechanizm „Nadzwyczajna pomoc dostosowawcza dla producentów jabłek”. Do 30 września br. sadownikom wypłacono ponad 56 mln zł.

Odnosząc się natomiast do kwestii podwyżek cen energii elektrycznej informuję, że Rząd RP mając na względzie konieczność zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju podejmuje konkretne inicjatywy ustawodawcze. W dniu 18 października br. Sejm RP uchwalił ustawę o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 r. Ustawa określa cenę maksymalną sprzedaży energii elektrycznej stosowaną w rozliczeniach z odbiorcami uprawnionymi. Wśród podmiotów objętych wsparciem znajdują się również producenci rolni, którzy są mikro, małymi lub średnimi przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów ustawy – Prawo przedsiębiorców. Zgodnie z ustawą cena maksymalna za energię elektryczną dla tych odbiorców została ustalona na poziomie 785 zł/MWh w odniesieniu do zużycia od 1 grudnia 2022 r. do 31 grudnia 2023 r. Przyjęte rozwiązania mogą być wsparciem także dla producentów jabłek, którzy ponoszą coraz większe koszty związane z przechowywaniem jabłek w chłodniach.

Ze swojej strony MRiRW zachęca producentów rolnych do zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Poza głównymi źródłami finansowania inwestycji w instalacje OZE, jakimi są programy Polityki Spójności oraz środki krajowe, w MRiRW (w ramach posiadanych programów pomocy i budżetów) aktualnie trwają prace nad zmianami w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich, polegające na wprowadzeniu obszaru „zielona energia w gospodarstwie” w ramach operacji typu „Modernizacja gospodarstw rolnych”. W ramach tego działania planowane jest dofinansowanie zakupu i montażu instalacji fotowoltaicznych o mocy do 50 kW wraz z magazynami energii i systemami inteligentnego zarządzania energią oraz pompami ciepła. Ponadto w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 przewidziana jest również możliwość uzyskania przez rolników wsparcia finansowego na instalacje OZE. Aktualnie pomoc na zmianę nośników energii rolnicy mogą otrzymać w ramach programu priorytetowego „Agroenergia”

[<https://www.gov.pl/web/nfosigw/agroenergia-2021>] realizowanego przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Ponadto w ramach zwiększania niezależności od zewnętrznych dostaw energii możliwe jest lokalne współdziałanie wytwórców i odbiorców energii elektrycznej, ciepła i paliw gazowych, w formule spółdzielni energetycznych. Zasady ich funkcjonowania określone zostały w ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii. Spółdzielnie energetyczne mogą powstawać na terenach gmin wiejskich i miejsko-wiejskich. Każda spółdzielnia energetyczna ma swobodę doboru rodzaju i wielkości instalacji odnawialnych źródeł energii w zależności od rodzaju i ilości zidentyfikowanego zapotrzebowania na dany rodzaj energii. Jest to nowy obszar współpracy dla rolników, przedsiębiorców, lokalnych władz i okolicznych mieszkańców.

Niezależnie od powyższego w obecnych realiach rynku jest konieczne, aby producenci jabłek wzmocnili swoją pozycję rynkową. W ramach Wspólnej Organizacji Rynków Produktów Rolnych od lat istnieją rozwiązania systemowe polegające na wspieraniu organizacji producentów owoców i warzyw, które w tym sektorze pełnią główną rolę w stabilizowaniu sytuacji podaży-popytu na rynkach tych produktów. Organizacje producentów owoców i warzyw koncentrując odpowiednio dużą podaż stają się silnymi partnerami wobec odbiorców tych produktów, którzy na ogół reprezentują duży popyt, tj. zakładów przetwórczych czy sieci sklepów detalicznych. W konsekwencji organizacje producentów mogą negocjować z takimi podmiotami i realnie wpływać na uzyskiwane ceny. Co do zasady organizacje producentów są zobowiązane do skierowania na rynek całości produkcji dostarczonej przez swoich członków.

Organizacje producentów owoców i warzyw, które realizują programy operacyjne, są uprawnione do otrzymania pomocy finansowej z budżetu UE w wysokości 4,1% wartości produkcji sprzedanej przez daną organizację producentów (4,6%, jeśli organizacja realizuje środki zarządzania kryzysowego). Wsparcie to jest ograniczone do 60% założonego przez organizację wartości funduszu operacyjnego. W ramach realizowanych programów operacyjnych podmioty te mogą otrzymywać wsparcie m.in. na działania z zakresu zarządzania kryzysowego oraz zapobiegania kryzysom (obejmujące m.in. wycofanie produkcji z rynku), jak również na działania z zakresu ochrony środowiska mające na celu rozwijanie alternatywnych źródeł energii czy poprawę efektywności energetycznej w produkcji owoców i warzyw lub przygotowywaniu ich do sprzedaży. Inne działania możliwe do wdrożenia w ramach programów operacyjnych są zawarte w „Strategii krajowej dla zrównoważonych

programów operacyjnych organizacji producentów owoców i warzyw oraz zrzeszeń organizacji producentów owoców i warzyw w Polsce na lata 2018-2025".

MRiRW zachęca producentów owoców i warzyw do zrzeszania się w organizacje producentów, które stanowią odpowiedź na ich problemy związane ze zbytem płodów rolnych oraz niskimi cenami skupu.

W odpowiedzi na kryzys energetyczny, w ramach wydłużonego okresu wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, został wprowadzony obszar F „Zielona energia w gospodarstwie rolnym” w działaniu „Inwestycje w środki trwałe”, w typie operacji „Modernizacja gospodarstw rolnych”. W ramach tego wsparcia planowane są do realizacji inwestycje w zakresie zakupu instalacji produkujących energię z promieniowania słonecznego o zainstalowanej mocy elektrycznej do 50 kW wraz z magazynami energii i systemami inteligentnego zarządzania energią oraz pompą ciepła. Beneficjentem w przedmiotowym obszarze będzie rolnik prowadzący działalność rolniczą w celach zarobkowych. Maksymalna wysokość pomocy dla beneficjenta to 150 000 zł, przy intensywności wsparcia – 50% kosztów kwalifikowalnych (60% w przypadku młodych rolników). Budżet działania wynosi 80 mln euro. Nabór wniosków o przyznanie pomocy planowany jest na przełomie 2022/2023 roku.

Ponadto, 31 sierpnia 2022 r, Komisja Europejska zatwierdziła, opracowany w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. Planuje się, że od roku 2023 rozpocznie się jego wdrażanie.

W ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, przewidziana jest interwencja 10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej, gdzie zakłada się dofinansowanie do budowy biogazowni rolniczych oraz instalacji do produkcji energii z fotowoltaiki do 50 kW wraz magazynami energii, pompami ciepła i systemami zarządzania energią, a także do systemów poprawiających efektywność energetyczną budynków gospodarskich służących produkcji rolnej (m.in. termomodernizacja, kotły na biomasę, systemy odzyskiwania ciepła). Również w ramach niniejszej interwencji, wsparcie będzie skierowane do rolników. Maksymalna wysokość pomocy dla beneficjenta to 1 500 000 zł (budowa biogazowni), pozostałe inwestycje - 200 000 zł. Intensywność pomocy do 65% kosztów kwalifikowalnych operacji. Budżet interwencji wynosi 267 mln euro. Nabór wniosków o przyznanie pomocy przewidywany jest na przełomie 2023/2024 roku.

5. Wniosek o urzędowe uregulowanie stanu prawnego istniejących dróg gminnych i powiatowych.

W sprawie urzędowego uregulowania stanu prawnego istniejących dróg gminnych i powiatowych właściwy jest Minister Infrastruktury. Ponadto, wniosek jest bardzo ogólny i powinien zostać uzupełniony o szersze uzasadnienie.

6. Wniosek o nowelizację rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 marca 2005 r. w sprawie określenia okresów polowań na zwierzęta łowne (Dz.U. 2019 poz. 776) w zakresie terminów przeprowadzenia polowań na gołębie grzywacze.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 marca 2005 r. w sprawie określenia okresów polowań na zwierzęta łowne znajduje się we właściwości Ministra Klimatu i Środowiska. W związku z tym wniosek w zakresie zmiany okresów polowań na gołębie grzywacze należy przekazać do Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi będzie miał możliwość zgłoszenia ewentualnych uwag do zmian ww. rozporządzenia w ramach uzgodnień międzyresortowych.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Anna Gembicka
sekretarz stanu
/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162 i 2105 oraz z 2022 r. poz. 24, 974 i 1570).
2. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 czerwca 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2022 r. poz. 1378).
3. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 671, z późn. zm.)

Klauzula informacyjna o zasadach przetwarzania Państwa/Pani/Pana danych osobowych dostępna jest pod adresem: www.gov.pl/rolnictwo/polityka-przetwarzania-danych-osobowych

